

PRESSITEADE nr 42/26

Luxembourg, 19. märts 2026

Kohtujuristi ettepanek kohtuasjas C-354/24 | Elisa Eesti

Kohtujurist Čapeta: Liikmesriigid võivad keelata kasutada 2G-4G ja 5G telekommunikatsioonitaristust riist- ja tarkvara, kui selle tootja kujutab endast ohtu riigi julgeolekule

Liikmesriigi riikliku julgeoleku kaitsmiseks võetud meetmed peavad siiski olema liidu õiguse kohaselt proportsionaalsed

Eesti telekommunikatsiooniteenuste osutaja Elisa Eesti AS taotles 2022. aastal Eesti ametiasutustelt luba kasutada Hiina telekommunikatsiooniseadmete tootja Huawei riist- ja tarkvara, et kasutada seda oma 2G-4G ja 5G telekommunikatsioonivõrkudes. Eesti pädevad asutused leidsid, et see riist- ja tarkvara kujutab endast ohtu Eesti riigi julgeolekule, kuna Huawei on „kõrge riskiga”. See otsus on vaidlustatud Tallinna Halduskohtus, kes esitas eelotsusetaotluse.

Kohtujurist **Tamara Čapeta soovitas** oma ettepanekus **Euroopa Kohtul otsustada, et liikmesriigid võivad üldjuhul keelata riist- ja tarkvara kasutamise oma telekommunikatsioonitaristust, kui vastavate seadmete tootja kujutab endast ohtu nende riigi julgeolekule.**

Kohtujurist rõhutas siiski, et kõiki riigi julgeoleku kaalutlustel tehtud otsuseid peab saama **kohtulikult kontrollida**, sealhulgas nende **proportsionaalsuse osas. Kuigi kolmandate riikide seadmetootjate puhul võib riskihindamine olla teistsugune kui liidus asuvate tootjate puhul, kes toodavad samu seadmeid, ei tohi selline otsus põhineda üldisel kahtlusel.** Selle asemel peab see hõlmama konkreetse hinnangu andmist seadme kavandatava sihtotstarbe ja sellega kaasnevate riskide kohta.

Kõnealuse kohtuasja asjaoludel toonitas kohtujurist samuti, et asjakohased liidu õigusnormid – Euroopa elektroonilise side seadustik¹ – näevad konkreetselt ette teatud turvanõuded liikmesriikide telekommunikatsioonivõrkude ja -teenuste jaoks. Nende liidu õiguse nõuete kohaselt **langevad liidu ja riigi julgeolekuhuvid kokku.** Sellises olukorras võivad liikmesriikide pädevad asutused tugineda liidu institutsioonide ning muude riigisise ja liidu asutuste tehtud riskianalüüsides.²

Lõpuks märkis kohtujurist, et riist- ja tarkvara kasutamise piiramine ohu tõttu, mis neist seadmetest tuleneb liidu ja liikmesriikide julgeolekule, **ei kujuta endast omandi äravõtmist, vaid omandi kasutamise piiramist harta artikli 17 lõike 1 tähenduses.** Sellisel juhul **ei ole** äriühingul **reeglina õigust hüvitisele**, välja arvatud juhul, kui liikmesriigi kohus leiab, et piirangust tulenev **koormus on ebaproportsionaalselt suur, isegi kui see on vajalik.**

MÄRKUS: Kohtujuristi ettepanek ei ole Euroopa Kohtule siduv. Kohtujuristi ülesanne on täiesti sõltumatult teha Euroopa Kohtule ettepanekuid talle määratud asjade õigusliku lahenduse kohta. Euroopa Kohtu kohtunikud asuvad selles kohtuasjas nõu pidama. Kohtuotsus tehakse hiljem.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu

õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Ettepaneku [terviktekst](#) on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Stefaan Van der Jeught, ☎ (+352) 4303 2170

Kohtujuristi ettepaneku ettelugemisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta [direktiiv \(EL\) 2018/1972](#), millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik.

² Vt eelkõige komisjoni teatis „5G küberturvalisuse meetmepaketi rakendamine“, COM (2023) 4049 final.